The Legacy
(Dedicated to Aaron Lansky)

The dark curly-haired young man,
whose smile comes from his heart
sits with the old couple at the table
fruit bowl in the middle.
Not long since he's arrived and already,
after just one glass of tea, a piece of kikhl,
he's become their grandson.

He's come for the inheritance
worth no money;
Yiddish poets and storytellers
already neatly laid in boxes.

Very few books can be taken there,
to the small room where they're moving
not far from "yenevelt" (the other world).

They look at the young man with love,
grateful for his eyes
and capture him with tales of immigrant life;
when they swallowed their own tears and sweat
in garment factories.. and dreamed
of better times, of love and peace,
went out on strike to win the eight-hour day
the right to stand and open up a window
time for a bite to eat and the right to use the
toilet.

"Those days we hardly had enough for rent,
but books? Oh yes! Books we bought;
some even with the writer's signature!
Bought even for the children.

די ירושה
(געווידמעט אהרן לאַנסקי)

דער יונגערמאַן מיט שוואַרץ געקרײַזטע האָר
און האַרצעדיקן שמייכל
זיצט בײַם טיש צוזאַמען מיטן אַלטן פּאָרל,
פּרוכט-טעלער אין דערמיט.
נאָרוואָס איז ער צום ערשטן מאָל דאָ אָנגעקומען
און שוין נאָך בלויז אַ גלעזל טיי, אַ שטיקל קיכל
איז ער בײַ זיי אַן אייניקל געוואָרן.

געקומען איז ער נעמען די ירושה
וואָס ווערט איז קײַן שום געלט;
די ייִדישע פּאָעטן און דערציילער
וואָס ליגן שוין אין קאַסטנס אײַנגעלייגט..

נאָר איינצלנע ביכער קען מען מיט זיך נעמען אהין
אין דעם קליינעם צימער וווּ זיי ציען זיך איבער
נישט ווײַט פון יענער וועלט.

זיי קוקן אָן דעם יונגן מאַן מיט דאַנקבאַרקײַט
פאַר זײַנע ליבע אויגן
און פאַנגען אים אין אימיגראַנטן -לעבן;
ווען זיי האָבן זייער אייגן שוויים און טרערן
געטרונקען אין די שעפּער
געחלומט טעג פון ליבע און פון שלום
געקעמפט אין סטרײַק פאַר אַכט שעה אַרבעטסטאָג,
פאַר רעכט זיך אויפצושטעלן עפענען אַ פענצטער
פאַר צײַט אַ ביסן עסן אָראָפּצושלינגען
און דאָס רעכט אין וואַשצימאר ארײַנצוגיין.

"דעמאָלט, קוים געהאַט גענוג אויף דירה געלט
אָבער ביכער? ביכער יאָ געקויפט!
אַמאָל נאָך מיט דעם שרײַבערס אונטערשריפט!
אַפילו פאַר די קינדער אויך געקויפט,

Not so easy raising up three boys…"
There they stand, the handsome ones;
Doctor, Lawyer, Teacher
in their graduation robes
on the shiny clean and empty bookcase.

The old man sighs
"I've known for a long time
these books would hold no interest for them."

Silence came,
and dusk
"Nu, take an apple, at least another apple"
She moves the fruitplate to him
with a shaking hand.

"It's getting late", the young man answers
"So many books are waiting everywhere"..
He gets up from the table and bends down
to lift the first of many boxes
where Rosenfeld and Reyzin lie
and Dropkin, Korn and Molodovsky
Glatshsteyn, Sutskever and the brothers
Singer and Ash...

He lifts them high onto his shoulders
and carries the heavy box out
against the night.

דרײַ ייִנגעלאַך נישט אַזוי לײַכט
געווען צו האָדעווען"...אָט שטייען זיי דאָרט
די שיינע; דאָקטאָר, אַדוואָקאַט און לערער
אין זײַערע גראַדוירונגס - קליידער
אויף דער גלאַנציק ריינער פּוסטער ביכער שאַנק.

דער אַלטער גיט אַ טיפן זיפץ און זאָגט
"איך האָב שוין לאַנגע יאָר געוווסט
די ביכער האָבן פֿאַר זיי קײַן שום אינטערעס..."

געוואָרן שטיל
דער אָוונט אָנגעקומען
"נו נעם אַן עפּל, כאָטש נאָך אַ שטיקל עפּל,"
רוקט זי אים צו דעם טעלער
מיט אַ שאָקלדיקער האַנט .

"ס'ווערט שפּעט" ענטפערט דער יונגערמאַן
"און ס'וואַרטן אומעטום אַזויפיל ביכער"
ער שטייט אויף פֿונעם טיש און בייגט זיך אײַן
דעם ערשטן קאַסטן אויפצוהייבן
וווּ עס ליגן ראָזנפעלד און רייזען
דראָפּקין, קאָרן, און מאָלאָדאָווסקי
גלאַטשטײַן, סוצקעווער, און די ברידער
זינגער און אַש ...

ער גיט אַ הייב זיי אויף די אַקסלען אין דער הויך
און טראָגט אָפּ דעם שווערן קאַסטן
קעגן נאַכט.